

Kom over de Bridge!

Cursus *Huiskamerdocent* in tien minuten

Opgelet!

De stof van deze cursus is opvallend snel op te nemen. Deze in de praktijk toepassen, is heel andere koffie. Je zult namelijk als docent enkele puur menselijke eigenschappen, zoals ongeduld, streven naar perfectie, kijken vanuit jouw beleving, etc., volledig moeten uitschakelen. We komen daar in de cursus nog op terug...

Het totale 'Kom over de Bridge'-pakket bestaat uit:

- **Cursus Huiskamerdocent in tien minuten**
- Bridgestappenplan
- Vier modules, alleen te gebruiken door de docenten die dat wensen:
 - 5-kaart hoog
 - 1SA-opening met 5-kaart hoog
 - 1SA-opening ZONDER 5-kaart hoog
 - infodoublet en redoublet
- Training bridgetafelcommunicatie

Inhoud Cursus Huiskamerdocent

3 Inleiding

Diamant

Het minimale niveau voor deze docentencursus

Twee soorten vaardigheden

Hoffelijk omgaan met de tafelgenoten

4 Noodzakelijk profiel van de Huiskamerdocent

5 Belangrijkste richtlijnen voor de Huiskamerdocent

7 Zelftraining Docentenprofiel

8 Ná de huiskamer...

9 Wat je moet doen om het certificaat Huiskamerdocent te verwerven

Inleiding

Diamant

Hoe noemen we je 'klanten': student, cursist of leerling?

Ik heb daar lang over nagedacht.

'**Student**' vind ik te zwaar aangezet. Dat geeft meer een beeld van studeren dan van een leuk spel spelen. En 'blokken' kan alleen maar afschrikken.

'**Cursist**' klinkt vreemd als je kind, je ouder of levenspartner aanschuift. Dat proeft dan te afstandelijk.

'**Leerling**' schept te veel verticale afstand. Het enige verschil is dat jij de spelregels kent. En als je zelf onder de grootste groep bridgers valt, de 'enthousiaste gewone bridgers', is het heel goed mogelijk dat één of meer van jouw 'klanten' meer bridgetalent heeft dan jij. En dat kan zelfs al supersnel blijken tijdens het uit- en tegenspel. Onder andere door een uitstekend geheugen, denk alleen al aan de meestal ongelijke 'memorystrijd' tussen kinderen en hun ouders, of door een scherp analytisch vermogen, waardoor ze snel en scherp bepaalde speelpatronen zien.

Het is daarom van groot belang dat de Huiskamerdocent met belangstelling luistert en kijkt naar tegenwerpingen, en niet op de voorhand al uitgaat van zijn eigen gelijk. Om die reden kies ik voor de omschrijving: 'diamant'! En aan jou de eervolle taak van het edele slijpwerk om er een prachtige (groei)briljant van te maken!

Het minimale niveau voor deze docentencursus

Om deel te kunnen nemen aan de cursus *Huiskamerdocent* moet je al kunnen bridgen. Maar schrik niet! Het noodzakelijke minimale niveau heeft niets te maken met bied- en speeltechniek, en alles met het plezier dat jij aan het spel beleeft. Want het zal ook vooral het bridgeplezier zijn dat je op de pure 'diamant' zult moeten overbrengen.

Twee soorten vaardigheden

Om oneindig veel plezier aan bridge te kunnen beleven, zijn twee soorten vaardigheden van belang:

- hoffelijk omgaan met de tafelgenoten;
- creatief omgaan met speelkaarten.

Hoffelijk omgaan met de tafelgenoten

Natuurlijk ontstaat na een briljante behandeling van de speelkaarten een warm gevoel van voldoening. Toch is voor de meeste bridgers aangenaam contact met de tafelgenoten de belangrijkste voorwaarde voor bridgeplezier. Artikel 74A van de spelregels spreekt weldadig duidelijke taal:

Een speler behoort zorgvuldig iedere opmerking of handeling te vermijden die ergernis of verlegenheid zou kunnen veroorzaken bij een andere speler of het genoegen van het spel zou kunnen verstoren.

Deze boodschap is zo sterk, dat zij artikelnummer 1 verdient.

Het totale project '**Kom over de Bridge**', bestaat uit drie onderdelen.

- **Deze cursus Huiskamerdocent.**

Centraal staat het noodzakelijke profiel van de Huiskamerdocent. Jouw omgang met je 'diamanten' en het omgaan van de 'diamanten' met de bridgetafelgenoten krijgen in deze cursus alle aandacht.

- **Het Bridgestappenplan.**

Het Bridgestappenplan verschijnt binnen twee weken. Met behulp daarvan draag jij jouw reeds aanwezige bridgekennis - in uiterst licht verteerbare stappen - over aan je 'diamanten'.

Kort daarop verschijnen de vier modules met de moderne snuffjes: openen met 5-kaart hoog, 1SA-opening met 5-kaart hoog, 1SA ZONDER 5-kaart hoog en het info- en redoublet.

- **De Training Bridgetafelcommunicatie**

Met behulp van deze tekst kun je je 'diamanten' gericht trainen in het omgaan met 'lastig tafelgedrag' van bridgetafelgenoten.

Wat is dus het hoofddoel van deze cursus Huiskamerdocent?
Plezier bijbrengen voor het mooie spel dat wij *bridge* noemen!

Dankwoord

En nu we het toch hebben over plezier. Ik dank Ad van Gemert en Joseph Amiel bijzonder hartelijk voor de uiterst plezierige wijze waarop ze noodzakelijke verbeteringen aandroegen en mij dwongen bepaalde onderdelen duidelijker te beschrijven.

Elk compliment zal ik daarom voelen als een compliment voor ons drieën!

Noodzakelijk profiel van de Huiskamerdocent

1. Zelf met plezier kunnen bridgen.
2. Plezier belangrijker vinden dan perfectie.
3. Fouten van anderen zien, zónder daar iets over te zeggen.
4. Zes keer hetzelfde uitleggen, zónder stemverheffing en woordjes als 'maar' en 'toch'.
5. Compliment geven voor iets wat je zelf (nog) beter zou doen.
6. Zich kunnen verplaatsen in de beleving van een 'diamant'.
7. Fouten van anderen zien, zónder daar iets over te zeggen.

Als jou opviel dat voorwaarden 3 en 7 hetzelfde zijn, ben ik gerustgesteld. Dat is namelijk de belangrijkste voorwaarde om je 'diamanten' met een uitstekend gevoel te laten groeien. Niet meteen je vinger leggen op elke aanpak die volgens jou beter kan, is uiterst moeilijk. Niet omdat wij mensen nu eenmaal graag etaleren hoe goed we zijn ☺. Maar vooral omdat je je verplicht voelt elke fout te corrigeren. Uit angst dat ze anders denken dat hun verkeerde actie goed zou zijn.

Probleem is echter dat als een 'diamant' na de meeste acties hoort dat die fout zijn, of beter kunnen, de lol er snel vanaf gaat. Zelfs bij 'diamanten' die om correcties vragen omdat ze het meteen goed willen leren.

Wat je wél kunt doen met essentiële fouten

Je sluit elke sessie af met een korte luchtige quiz. De vraagstukken maak je van de fouten waarbij je je tong moest afbijten. Daarmee doen alle deelnemers dan hun voordeel. Ook degene die het eerder helemaal verkeerd, of helemaal niet, zag.

De spelregels van bridge zijn eenvoudig en daardoor gemakkelijk te leren. Maar voor 'diamanten' is alles nieuw. Wij, ervaren bridgers, kunnen in één oogopslag een situatie overzien, omdat we weten waar we naar moeten kijken. 'Diamanten' zien die lijn niet; die gooien al hun energie op alles wat beweegt. Die denken dat wij bridgers alle gespeelde kaarten onthouden... Maar veel meer dan de kaarten tellen (in plaats van onthouden) van een belangrijke (troef)kleur, doen de meeste bridgers niet.

Zoals in de meeste wetenschappen gaat het in bridge niet om het weten van de regels en/of het onthouden van de kaarten die nog in het spel zitten. Nee, de kunst zit vooral in het creatief omgaan met die gegevens. Dat is een proces dat vanzelf op gang komt. Bij de een meer dan bij de ander. Als je de kaarten ziet als verf, en de bridgetafel als het doek, kun je een bridgespel uitstekend vergelijken met de schilderkunst. Ook de ware kunst van het schilderen ontstaat bij de gratie van in alle vrijheid kunnen uitproberen. En als we weten dat er slechts drie primaire kleuren zijn in de schilderkunst, en in bridge vier, zegt dat heel veel over de onbegrensde mogelijkheden van ons edele kaartspel.

De 'Huiskamerdocent' kan de pure 'diamant' al na enkele minuten een eenvoudig doch aantrekkelijk spel laten spelen. Telkens voegt hij daar volgens het Bridgestappenplan een onderdeel aan toe. Zodra het spel niet meer leuker kan worden, zijn alle onderdelen van het bieden en spelen geserveerd en kan de 'diamant' zeggen dat hij kan bridgen!

Basis van de bied- en speelstof is jouw reeds aanwezige kennis en inzicht

Maar... als je een bepaald onderdeel van je eigen systeem liever meteen vernieuwt, zoals openen met 5-kaart hoog en/of 1SA openen met een mogelijke hoge 5-kaart, is dat natuurlijk mogelijk.

Ik maak in ieder geval - en geheel vrijblijvend - drie modules:

- *5-kaart hoog;*
- *1SA-opening met 5-kaart hoog;*
- *infodoublet.*

Zodra een module gereed is, mail ik die naar alle Huiskamerdocenten. Uiteraard ben je helemaal vrij in wat je gebruikt, daar ben je immers docent voor! ☺ Niets moet en heel veel mag!

Maar... er is geen haast; pas bij de vijfde stap (!) komt het biedsysteem in beeld. Een zeer aantrekkelijke tussenstap van het Bridgestappenplan is namelijk dat je de 'diamanten' laat bieden op gevoel! Dus zónder biedsysteem!

Belangrijkste richtlijnen voor de Huiskamerdocent

Hoffelijkheid

Wijs op het belang van hoffelijkheid! Wat niets anders betekent dan voorkomen dat een tafelgenoot zich ongemakkelijk of zelfs onprettig voelt door een bepaalde opmerking of houding.

Grofweg kun je het karakter van ieder mens verdelen in drie *houdingen*: dominant, volgzzaam en afstandelijk. Het is ideaal als je deze drie totaal verschillende houdingen beheerst. Het is immers de omgeving en situatie die de gewenste houding bepaalt. Bij een brand zou het ronduit rampzalig uitpakken als alle aanwezigen zich volgzzaam zouden opstellen. Het mooie van bridge is dat het spel verschillende rollen vereist. In het ene spel kun je leider zijn, wat toch enige dominantie vereist, en in het volgende spel dummy, waardoor je alles wat je aan volgzzaamheid in je hebt, moet aanwenden.

Mensen die gewend zijn om ongeacht de situatie één houding vast te houden, kunnen het aan de bidgetafel even lastig hebben. Denk aan een echtpaar, waarvan één steevast de broek aan heeft. Om dan heel volgzzaam de dummy uit te hangen, en gedwee, zonder ook maar iets van afkeuring te laten merken, kaarten moeten bijspelen die helemaal verkeerd lijken te zijn, vreet energie en vereist veel oefening. Dan ook nog de hoffelijke houding vasthouden, is voor enkelen te veel gevraagd.

Spring er meteen - hoffelijk - bovenop zodra vormen van onhoffelijkheid lijken te ontstaan... Benadruk dat in geen enkel ander spel mensen zo intensief met mensen omgaan als in bridge. Door de ongekende mogelijkheden van bridge, hebben we zelfs het volste recht op het maken van fouten ☺.

Geef alle tijd

Geef je 'diamanten' de kans om achter hun eigen fouten te komen. Sta het maken van fouten toe. De meeste fouten ontstaan namelijk omdat de 'diamanten' alle aandacht nodig hebben voor zaken die wij heel normaal vinden. Denk aan een kind dat fietsen leert. Door alle energie te moeten steken in het houden van het evenwicht, is er geen enkel oog, laat staan begrip, voor de verkeersborden en andere weggebruikers.

Voorals je zelf geen al te sterke bridger bent, is het toestaan van fouten ook ter bescherming van jezelf. Want al help je bij de eerste beginselen van het spel, het is helemaal niet uitgesloten dat je een toekomstig kampioen bij z'n eerste stappen begeleidt en dat die het al vele malen scherper ziet dan jij.

Spreek met je 'diamanten' ook duidelijk af dat je alle ruimte geeft om achter hun eigen fouten te komen. En dat je alleen jouw visie geeft als ze al het vermoeden hebben dat er iets niet goed ging en jou vragen of het misschien iets beter kon.

Houd de kudde bij elkaar

Stem het tempo af op de deelnemer die de meeste tijd nodig heeft om de stof op te nemen. Laat niemand vooruit rennen! Het 'gevaarlijkst' zijn de 'deelnemers' die geen pure 'leerling' zijn. Die beginnen begrijpelijkerwijs over onderwerpen waar de echte 'beginners' nog lang niet aan toe zijn en daar alleen maar van kunnen schrikken.

Maak met zo'n vooruitloper de afspraak - zo nodig buiten de les - dat hij degenen die nog geen ervaring hebben, de kans geeft een antwoord te vinden. Maar zet hem ook niet helemaal buitenspel. Bij het uitleggen van een bepaald vraagstuk mag je hem het antwoord en uitleg gunnen als de anderen dat niet lijken te vinden.

Zorg voor humor

Daarmee kan het vooroordeel van velen, namelijk dat bridge een serieus spel zou zijn, waarbij niet mag worden gepraat en/of gelachen, het snelst worden afgeschoten!

Niemand kan afgaan, alleen de docent!

Ook al lijkt een antwoord of actie vrij zwak, zet nooit een 'diamant' voor schut. Gemeten naar de korte tijd dat hij dit spel speelt, verdient zelfs de Chinese snit een compliment!

Opgelet!

- Sluit elke bijeenkomst af met een leuk vraagstuk. Een soort uitsmijter. Laat de 'diamanten' met elkaar overleggen over het antwoord. In het Bridgestappenplan geef ik per stap een vraagstuk. Maar je kunt ook zelf vraagstukken maken, van de fouten die je zag en - met veel moeite - niet noemde.
- Begin elke volgende bijeenkomst met een korte evaluatie van de vorige: de inhoud van de stof én jouw rol van docent (Wat vinden jullie het moeilijkst tot nu toe? Wat moet ik van mijn rol als docent veranderen en wat moet ik vasthouden?)
- Begin pas aan een volgende stap als de bedoeling van de vorige stap voor alle spelers duidelijk is.

Tip voor twee Huiskamerdocenten in één huiskamer...

Als je met twee Huiskamerdocenten werkt, leidt het tegenspreken van elkaar snel tot verwarring bij de 'diamanten'! Spreek daarom vóór elke bijeenkomst af wie welk onderdeel zal doceren. De ander houdt dan vooral in de gaten of de stof goed overkomt. Bij waargenomen twijfel, kan hij een verduidelijking vragen of een voorbeeld. Een groot voordeel van twee docenten is dat, als een deelnemer moeite heeft met een bepaalde uitleg, de tweede docent datzelfde vraagstuk met andere woorden kan uitleggen. Ben jij de enige docent, dan zul je zelf naar andere woorden of een andere benadering moeten zoeken. Wat in ieder geval niet helpt is stemverheffing of de gevreesde woorden: 'maar' en 'toch'.

Zelftraining Docentenprofiel

Je moet als docent geduldig zijn, ruimte geven voor fouten, en complimenten geven voor iets wat maar een beetje goed is en in jouw ogen nog (veel) beter kan. Dat is gemakkelijker voorgenomen dan uitgevoerd.

Daarom is het zeker geen luxe om daar nu al op te trainen. En dat kan! Door deze vaardigheden vanaf nu als gewone speler aan jouw eigen club- en Stepbridgetafel toe te passen.

Om je te helpen, jawel, heb ik je boodschappenlijstje alvast gemaakt.

1. Geef geen enkele opmerking op het bieden en spelen van je partner.
2. Geef per zitting minstens één compliment per vier spellen.
3. Neem actie - op hoffelijke wijze en zonder ook maar een spoor van een oordeel - als een tafelman zich onhoffelijk gedraagt.
4. Begin een gesprek met je tegenstanders, waarbij je niet zelf orakelt maar vooral belangstelling toont, als er tijd over is tussen het laatste spel en het eind van de ronde.

Maak een printje van deze vier punten, geef dat vóór aanvang van de zitting aan je bridgepartner en vraag na de laatste ronde of je al je 'boodschappen' binnen hebt.

Ná de huiskamer...

Omgaan met speelkaarten is één. Maar als je 'diamanten' echt ongekend veel plezier willen beleven aan bridge, zullen ze ook optimaal moeten omgaan met hun bridgetafelgenoten.

Ook daarop kun je je 'diamanten' voorbereiden, met de *Training Bridgetafelcommunicatie*. Die volgt op het Bridgestappenplan.

Inderdaad, de vaardigheden die je daarmee verwerft, zijn ook heel goed te gebruiken buiten de bridgetafel! ☺ En ja, ze zijn ook puberproof! ☺

Pleziergarantie aan de bridgetafel

Waarschijnlijk zullen je 'diamanten' ook uitvliegen naar andere bridgetafels. Dat betekent kennismaken met alle soorten tafelenoten. Van uiterst aimabel tot spelers die deze eigenschap in bescheidener mate tonen.

Mensen, ook bridgers ☺, hebben de gewoonte om zich bescheidener, en daardoor kwetsbaarder, op te stellen naarmate zij zich minder zeker voelen. En als net afgestudeerd thuisbridger voel je je minder zeker tegenover ervaren spelers.

Minder kennis en inzicht in het spel betekent echter niet ook minder rechten. Zeker niet het recht op een aangenaam gevoel aan de bridgetafel.

Afhakende bridgers doen dat zelden omdat ze **het spel** niet meer leuk zouden vinden. Meestal worden 'de club' en/of de spelers genoemd als reden voor het afscheid.

Plezier zul je hebben. Zo niet mét, dan wel óm je tafelenoten ☺

Bridgers die stoppen met actief bridge, haken vrijwel nooit af omdat ze het spel niet meer leuk vinden. Vrijwel altijd ligt de oorzaak bij 'de mens' aan de bridgetafel. En hoe gek dat misschien ook klinkt, jouw eigen houding bepaalt het gemiddeld aantal bridgetafelenoten waarmee je plezier beleeft. Zelfs aan spelers die nu gemakkelijk ergernis bij je oproepen, kun je plezier beleven met behulp van enkele eenvoudige techniekjes.

Met de *Training Bridgetafelcommunicatie* kun je je 'diamanten' die techniekjes aanleren waardoor je extra plezier kunt garanderen aan de bridgetafel. En niet zelden ook daarbuiten, dus eigenlijk overal. ☺

De tekst van de Training Bridgetafelcommunicatie ontvang je na het Bridgestappenplan.

Wat je moet doen om het certificaat Huiskamerdocent te verwerven

Mail de volgende bescheiden naar: rob.stravers@upcmail.nl:

- jouw geboortedatum en voor- en achternaam;
- een digitale foto*;
- naam en het oordeel van de bridgepartner die jouw houding heeft beoordeeld (zie pagina 6, Zelftraining Docentenprofiel).

*Dat moet een foto zijn waarop jouw duidelijk zichtbare blij (bridge)uitstraling zichtbaar is!

Ik zal vervolgens een certificaat opstellen en die jou toemailed.